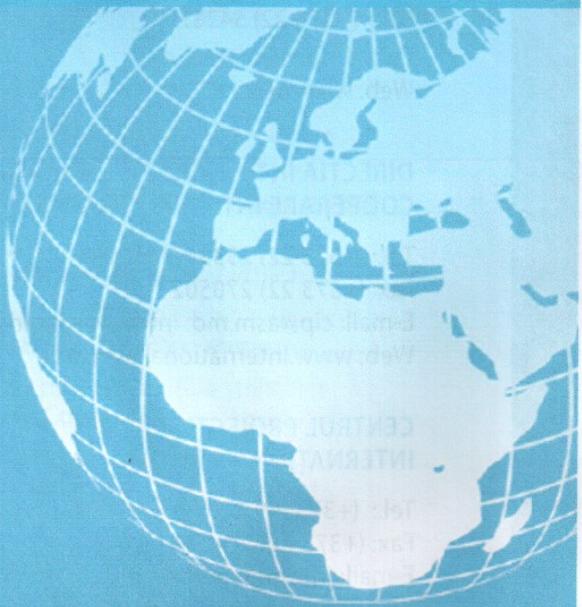

Retrospectiva activităților de cooperare internațională în sfera științei și inovării în anul 2009

**Academia de Științe a Moldovei
2010**

Academie de Științe a Moldovei

științifică și tehnologică

științifică și tehnologică

științifică și tehnologică

2010 © ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Bd. Ștefan cel Mare 1, Chișinău

Tel.: (+373 22) 271478

Fax: (+373 22) 542823

E-mail: consiliu@asm.md

Web: www.asm.md

DIRECȚIA INTEGRARE EUROPEANĂ ȘI COOPERARE INTERNAȚIONALĂ (DIECI)

Tel.: (+373 22) 233367; 272254

Fax: (+373 22) 270502

E-mail: cip@asm.md; intcol@asm.md

Web: www.international.asm.md

CENTRUL PROIECTE INTERNAȚIONALE (CPI)

Tel.: (+373 22) 270774; 271671

Fax: (+373 22) 271671

E-mail: intprojects@asm.md

Web: www.international.asm.md

CUPRINS

1	INTRODUCERE	5
2	INTEGRAREA ÎN SPAȚIUL EUROPEAN DE CERCETARE	7
2.1.	Activități de promovare a Programului Cadru 7 în Republica Moldova	9
2.1.1.	<i>Raport privind implementarea Planului de Acțiuni "Inițiativa Moldovei pentru Excelență în Cunoaștere" în anul 2009 (în limba engleză)</i>	14
2.2.	Programele de Vecinătate ale Uniunii Europene	32
3	CADRUL BILATERAL DE COOPERARE	33
3.1.	Programele bilaterale de granturi	38
3.2.	Acorduri de colaborare tehnico-științifică în vigoare	40
3.3.	Acorduri de colaborare și parteneriat în domeniul inovării, semnate în 2009	43
4	COOPERAREA MULTILATERALĂ	45
4.1.	Programul NATO Știință pentru Pace și Securitate	51
4.2.	Centrul Științifico-Tehnologic din Ucraina	53
4.3.	Dezvoltarea cooperării în cadrul diasporei științifice a Republiei Moldova	54
5	ANEXE	55
Anexa 1. Analiza participării comunității științifice din Republica Moldova în PC6 și PC7		
Anexa 2. Raport analitic privind Rețeaua Punctelor Naționale de Contact PC7 în Republica Moldova (în limba engleză)		
Anexa 3. Lista evenimentelor internaționale la care au participat Punctele Naționale de Contact PC7 din RM		
Anexa 4. Buletinul informațional internațional al AŞM în limba engleză		
Anexa 5. Pliantele informative publicate în 2009 privind relațiile științifice internaționale și rețeaua Punctelor Naționale de Contact PC7 în Republica Moldova		

3. CADRUL BILATERAL DE COOPERARE

Aspectul bilateral al cooperării științifice internaționale, pe parcursul anului 2009, a cunoscut noi evoluții, caracterizate prin următoarele activități: lansarea programelor bilaterale de cercetare, reînnoirea acordurilor de cooperare tehnico-științifică, organizarea evenimentelor internaționale și.a.

În scopul facilitării mobilității academice și încurajării parteneriatelor internaționale, Academia de Științe a Moldovei a continuat promovarea schimburilor echivalente de cercetători cu Academia Română, Academia de Științe a Poloniei, Academia de Științe a Republicii Cehe, Academia de Științe a Ungariei, Academia Națională de Științe a Ucrainei, Academia Națională de Științe din Belarus și Academia de Științe a Federației Ruse. Menționăm faptul că, la 9 septembrie 2009, în temeiul Acordului de colaborare științifică dintre AŞM și Academia de Științe a Poloniei din 29 mai 1991, a fost semnat un nou Protocol de colaborare științifică pentru anii 2010-2012.

În contextul cooperării bilaterale cu **Republica Belarus**, în perioada 22-24 ianuarie 2009, delegația AŞM, în frunte cu președintele AŞM, a participat la festivitatea consacrată Jubileului de 80 ani de la fondarea Academiei Naționale de Științe din Belarus. În cadrul acestei vizite au fost semnate următoarele acte: Protocol adițional la Acordul de colaborare științifică între Academia Națională de Științe din Belarus și Academia de Științe a Moldovei; Acordul între Academia de Științe a Moldovei și Fondul Științific Umanitar din Federația Rusă cu privire la efectuarea concursului comun de proiecte științifice, Regulamentul cu privire la organizarea concursurilor comune de proiecte științifice dintre AŞM și Fondul Științific Umanitar din Federația Rusă; Protocolul privind planificarea tematicii și a termenelor de desfășurare a concursului comun în domeniul cercetărilor științifice fundamentale dintre Fondul republican de cercetări fundamentale din Belarus și Academia de Științe a Moldovei pentru anul 2009.

În vederea intensificării cooperării tehnico-științifice cu **Statele Unite ale Americii**, în anul de referință au fost inițiate următoarele activități:

La 10 februarie 2009, a avut loc întrevederea conducerii AŞM cu E.S. Asif J. Chaudhry, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al SUA în Republica Moldova. În cadrul discuțiilor, a fost făcută o trecere în revistă a relațiilor tehnico-științifice existente între cele două state, de asemenea, au fost identificate posibilitățile de intensificare ale acestora. Fiind la prima sa vizită în cadrul AŞM, Ambasadorul SUA a fost informat despre sistemul național de cercetare-inovare din RM, fiind reliefat, concomitent, și rolul experților americanii în reformarea acestuia. În baza Acordului, semnat în anul 2000, între Guvernul RM și Fundația SUA pentru Cercetări Civile și Dezvoltare (CRDF), au fost lansate, pînă în prezent, programe de granturi la care au participat în jur de 2000 de cercetători din Republica Moldova, sursele financiare atrase fiind evaluate la circa 8 milioane dolari SUA.

În perioada 19-22 mai 2009, președintele AŞM, acad. Gheorghe Duca, a efectuat o vizită de lucru în Statele Unite ale Americii, unde a avut întrevederi cu oficiali din cadrul Departamentului de Stat american, Fundației pentru Cercetări Civile și Dezvoltare, Fundației Naționale pentru Știință, Academiei Naționale a SUA (National Academies). În cadrul întrevederilor au fost discutate și apreciate pozitivele aspectele cooperării moldo-americane, exemplificate prin cooperarea dintre Fundația americană pentru Cercetări Civile și Dezvoltare (CRDF) și Asociația pentru Cercetare și Dezvoltare din Moldova (MRDA). A fost reiterată importanța asistenței americane în dezvoltarea sferei științei și inovării autohtone.

La 6 august 2009, E.S. Asif J. Chaudhry, Ambasador al SUA în Republica Moldova a avut o întrevedere cu beneficiarii de granturi MRDA/CRDF, la care au fost prezentate cazurile de succes înregistrate în cadrul programelor moldo-americane și au fost identificate noi oportunități de cooperare tehnico-științifice dintre cele două state. Concomitent, a avut loc o sesiune de postere privind rezultatele obținute în cadrul cooperării moldo-americane.

În anul 2009 s-a intensificat dialogul tehnico-științific și cu Societatea Regală² a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, proces în care a fost implicată și Ambasada Republicii Moldova la Londra. Astfel, în vederea impulsivării relațiilor de cooperare tehnico-științifică bilaterală, la începutul anului trecut, în adresa Societății Regale a fost remis un set de propuneri de colaborare, identificate la solicitarea AŞM, de organizațiile din sfera științei și inovării. Urmare a acestor demersuri, comunitatea științifică autohtonă a fost incurajată să aplique instrumentele de finanțare oferite de către Societatea Regală în scopul promovării cooperării științifice cu savanții și instituțiile similare de cercetare din Marea Britanie³.

Spre finele anului 2009, în cadrul pregătirilor pentru participarea președintelui AŞM la Asambleea Panelului InterAcademic și la manifestările prilejuite de aniversare a 350 ani de la înființarea Societății Regale (derulate între 12-15 ianuarie 2010 la Londra), au fost examineate propuneri de cooperare moldo-britanică ce ţin de facilitarea vizitelor de cercetare și de studiu ale savanților din Republica Moldova la instituții de cercetare din Marea Britanie, de elaborarea și implementarea proiectelor științifice comune, de sprijinirea organizării seminarelor pe teme științifice de interes reciproc etc.

În scopul amplificării relațiilor de cooperare dintre comunitatea științifică autohtonă și cea din Republica Ungară, la 4 septembrie 2009, E.S. Gyorgy Varga, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Ungariei în Republica Moldova a întreprins o vizită la A.Ş.M.⁴

² AŞM și Societatea Regală din Londra au semnat un Memorandum de Înțelegere privind cooperarea științifică în anul 1995.

³ Granturi pentru deplasări internaționale (International Travel Grants), care au drept scop facilitarea inițierii și dezvoltării parteneriatelor dintre cercetătorii din Regatul Unit și colegii săi din orice țară a lumii, inclusiv R.Moldova; și proiecte internaționale comune (International Joint Project) pentru sprijinirea proiectelor comune de cercetare dintre cercetătorii din Regatul Unit și partenerii lor din afara acestuia, cu scopul de a da un impetus pentru viitoare cercetări comune în cadrul altor programe de finanțare europene.

⁴ AŞM a instituționalizat relații de cooperare științifică cu AŞ din Ungaria prin semnarea, la 11.07.1997, a Acordului de colaborare tehnico-științifică între aceste instituții academice. În 2005, acest Acord a fost completat de un Protocol care prevede continuarea cercetărilor științifice prin implementarea proiectelor de cercetare comună, precum și încheierea acordurilor directe de colaborare între instituțiile academice.

În perioada 5-7 noiembrie 2009, președintele AŞM, acad. Gheorghe Duca, a participat, fiind invitat de Federația Europeană a Academiei de Științe, la cea de a IV-a ediție a Forumului Științific Mondial, care s-a desfășurat la Budapesta, Ungaria. La acest eveniment de anvergură, Președintele AŞM a prezentat un raport cu tema „Dezvoltarea științei și tehnologiilor în contextul crizei financiar-economice mondiale”. În zilele Forumului, acad. Gheorghe Duca a avut întrevederi de lucru cu acad. Jozsef Palinkas, președintele Academiei de Științe a Ungariei, dr. Gyula Csopaki, președintele Oficiului Ungar pentru Cercetare și Tehnologii și cu Peter Csermely, președintele Comitetului Național Ungar pentru susținerea copiilor și tinerilor dotați. Totodată, în contextul asocierii țării noastre la Programul Cadru 7 pentru știință și dezvoltare tehnologică, președintele AŞM a purtat discuții cu oficiali din cadrul Directoratului Comisiei Europene pentru Cercetare.

Relațiile de cooperare tehnico-științifică cu **România**, marcate în 2009 de lansarea primului apel privind concursul proiectelor comune de cercetare dintre AŞM și Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, sunt valorificate, de asemenea, în baza Acordului de colaborare științifică dintre AŞM și Academia Română, care permite efectuarea unor investigații pe teme comune de cercetare în diverse domenii. În acest sens, la 6 noiembrie 2009, președinții celor două Academii de Științe de la Chișinău și București, acad. Gheorghe Duca și acad. Ionel Haiduc, au lansat un important proiect în domeniul Istoriei Moldovei, cu participarea savanților din cadrul celor două Academii. Conlucrarea istoricilor din Republica Moldova și România va permite analiza comprehensivă a evenimentelor istorice, accesul la fondul arhivistic din cele două state, publicarea unor lucrări valoroase pentru circuitul științific european.

Menționăm, de asemenea, participarea președintelui AŞM, în calitate de invitat de onoare, la Conferința Internațională „1989: anul care a schimbat lumea. Viziunea protagonistilor schimbării asupra viitorului Europei”, ce a avut loc la București, în 3 decembrie 2009. În cadrul ședinței în plen, acad. Gheorghe Duca a prezentat un discurs, o trecere în revistă a evenimentelor istorice din R. Moldova, începând cu anul 1940, privind rolul intelectualității în procesul de renaștere națională, culminat în anul istoric 1989. În aceeași ordine de idei, în prezența liderilor politici și civici din Europa Centrală și de Sud-Est, acad. Gheorghe Duca a lansat un apel către aceste state de a susține, inclusiv financiar, noua guvernare proeuropeană de la Chișinău, aspirațiile europene ale Republicii Moldova și procesul amplu de democratizare, modernizare politică din țara noastră.

În contextul cooperării cu comunitatea științifică din **Austria**, menționăm întrevederea din 26 octombrie 2009 a dlui dr. hab. Ion Guceac, secretar științific general al AŞM, cu prof. dr. Thede Kahl, șeful Departamentului proiecte cercetare la Comisia de Balcanologie din cadrul Academiei de Științe a Austriei (AŞA). La întrevedere au fost discutate mai multe aspecte privind colaborarea de perspectivă dintre Academiiile de Științe din Moldova și Austria, în special în vederea intensificării schimburilor interacademice dintre profesori, doctoranzi etc., în cadrul unor proiecte ce ar viza aspectele relațiilor interetnice, socio-economice și transfrontaliere din sudul Moldovei, pentru care sunt necesare cercetări de teren, elaborarea și publicarea unor cărți și materiale cartografice, organizarea stagiorilor de cercetare și documentare în Moldova și Austria. A fost lansată inițiativa semnării unor acorduri de colaborare între instituțiile și diviziunile celor două Academii, inclusiv un acord între Muzeul Național

de Etnografie și Istorie Naturală a Moldovei, instituție afiliată AŞM și Institutul de Cercetări Regionale al AŞA.

În perioada 10-12 decembrie 2009, acad. Gheorghe Duca, președinte al AŞM și dr. Ghenadie Cernei, director general al Agenției pentru Inovare și Transfer Tehnologic a AŞM, au efectuat o vizită la Viena, Austria, în cadrul căreia au avut o întâlnire cu directorul adjunct al Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (AIEA), dna Ana Maria Cetto. Rezultatul acestei discuții îl constituie semnarea Acordului între AIEA, Academia de Științe a Moldovei și Institutul de Izotopi din Ungaria „IZOTOP”, care prevede crearea în Republica Moldova a unui Centru de Tehnologii Ionizante. Ulterior, a avut loc întrevaderea de lucru cu vicepreședintele Academiei de Științe a Austriei, dna profesor Sigrid Jalkotzy-Deger, în cadrul căreia părțile au realizat un schimb de opinii pe marginea cooperării tehnico-științifice moldo-austriice, optind pentru intensificarea schimbului de cercetători, efectuarea stagilor de cercetare în Austria și Moldova, participarea în comun la Programul Cadru 7 al UE pentru cercetare și dezvoltare tehnologică și.a. Una dintre inițiativele asupra căreia s-a convenit la acea întrevadere este organizarea la Chișinău, în octombrie 2010, sub egida ambelor Academii, a unei Conferințe internaționale cu genericul „Istoria apelor”. Partea austriacă a reconfirmat, totodată, disponibilitatea sa de a oferi expertiza necesară în procesul de elaborare a celor 10 volume *Enciclopedia Republicii Moldova*.

Începînd cu anul 2000, **Confederația Elvețiană**, prin intermediul Biroului de Cooperare a Elveției⁵ la Chișinău, a sprijinit Republica Moldova în procesul său de tranziție prin oferirea proiectelor de ajutor umanitar și asistență tehnică în diverse domenii de actualitate. Astfel, în vederea aprofundării cooperării științifice dintre țările noastre, în data de 3 noiembrie 2009, dna Georgette Bruchez, director rezident al Biroului de Cooperare al Elveției s-a aflat la AŞM. În cadrul vizitei s-au discutat realitățile și oportunitățile de cooperare moldo-elvețiene în domeniul științific. Președintele AŞM a familiarizat-o pe dna Georgette Bruchez cu activitatea nemijlocită a Academiei de Științe și a informat-o despre relațiile de cooperare existente cu instituțiile similare din Elveția - proiecte comune de cercetare și burse, inclusiv prin intermediul programului SCOPES (Cooperarea științifică dintre Europa de Est și Elveția), finanțat de Fundația Națională pentru Știință și Agenția pentru Cooperare și Dezvoltare din Elveția. A fost reliefată importanța acțiunilor încadrate în proiectul AŞM cu Școala Politehnică Federală din Lausanne (EPFL) - „Consolidarea diasporei științifice a originarilor din Republica Moldova”. S-a convenit organizarea în perspectivă a unor videoconferințe tematice, care ar conecta instituțiile de cercetare din Moldova cu cele din Elveția din perspectiva elaborării proiectelor comune de cercetare.

Referindu-se la posibilitățile de susținere a unor programe din sfera cercetare-dezvoltare și transfer tehnologic, directorul Biroului de Cooperare al Elveției și-a exprimat disponibilitatea de a contribui la stabilirea unor contacte tehnico-științifice cu instituțiile de cercetare din Elveția, care ar evoluă, ulterior, în programe instituționale susținute financiar în cadrul Programului SCOPES.

În această ordine de idei, menționăm că în cadrul etapei 2009-2012 de implementare a Programului de cooperare științifică dintre Europa de Est și Elveția

⁵ Biroul de Cooperare reprezintă Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și activează în baza mandatului Ministerului Afacerilor Externe al Confederației Elvețiene.

(SCOPES), echipele de cercetare din Republica Moldova și partenerii acestora din Elveția, au depus 18 propuneri de proiecte comune (4 parteneriate instituționale și 14 proiecte de cercetare), dintre care au fost aprobată spre finanțare 10 proiecte (1 parteneriat instituțional și 9 proiecte de cercetare). Amintim că în întreaga perioadă de derulare a programului SCOPES - 2005-2008, finanțare au obținut 15 proiecte (5 parteneriate instituționale și 10 proiecte de cercetare).

Relațiile bilaterale în sfera științei și inovării cu **Republica Italiană** au fost impulsionate, în anul 2009, de activitățile proiectului european „Rețeaua de cooperare științifică și tehnologică în regiunea Mării Negre”. Delegația AŞM a efectuat, în perioada 8-11 noiembrie 2009, o vizită de lucru la Roma, Italia. Scopul vizitei a fost organizarea unui schimb de opinii cu reprezentanții ministerelor italiene care finanțează proiecte de cercetare și prezentarea sistemului de cercetare din țara noastră. În acest context, au fost audiate rapoartele prezentate de reprezentanții Ministerului Cercetării și Universităților, Ministerului Dezvoltării Economice, Institutului de Promovare Industrială, Inițiativei Central Europene și Ministerului Mediului. Ulterior, a fost organizată o masă rotundă la care au participat partenerii italieni și delegațiile Republicii Moldova, Armeniei și Georgiei, în scopul identificării conceptului viitorului program de granturi care va fi lansat în regiunea Mării Negre. La 10 noiembrie 2009, a fost efectuată o vizită la centrul de cercetări din CASACCIA, subdiviziune a Agenției Naționale a Italiei pentru noi tehnologii, energie și mediu. În cadrul vizitei a fost inițiat procesul de negocieri asupra unui acord bilateral dintre AŞM și Consiliul Național de Cercetare din Italia.

Importanța cooperării internaționale în sfera științei și inovării reiese și din gestul AŞM de a acorda, în semn de apreciere, titlul **Doctor Honoris Causa** unor personalități din străinătate care au marcat dezvoltarea științei autohtone și relațiile bilaterale.

La 12 martie 2009, însemnele de Doctor Honoris Causa al AŞM au fost înmînate în mod solemn domnului dr. Gheorghe Pîrvanov, președinte al Bulgariei. Conducătorul statului bulgar s-a învrednicit de acest titlu onorific pentru contribuții substanțiale aduse la dezvoltarea științelor istorice, aprofundarea și consolidarea relațiilor de colaborare moldo-bulgare și cooperare științifică între cele două state.

Un eveniment important pentru comunitatea științifică din RM, în special pentru cercetătorii din sfera juridică, l-a constituit înmînarea, la 27 noiembrie 2009, a însemnelor de Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Moldovei domnului Matthias Weckerling, director general al Fundației Germane pentru Cooperare Juridică Internațională, pentru contribuție substanțială în armonizarea legislației naționale la cadrul legislativ al Uniunii Europene, aprofundarea și consolidarea relațiilor de colaborare în domeniul științelor juridice între cercetătorii țărilor noastre.

În contextul evenimentelor anului 2009, menționăm și organizarea, la 30 ianuarie, a ședinței comune de lucru a savanților din cadrul Subsecției Științe Agricole a Academiei de Științe a Moldovei cu consulii și atașații pe probleme comercial-economice din cadrul ambasadelor acreditate la Chișinău, membri ai „Trade Club Moldova”. Scopul unor astfel de ședințe este facilitarea realizării unui dialog constructiv între știință și business, stabilirea unor relații de cooperare cu parteneri de peste hotare.

3.1. PROGRAMELE BILATERALE DE GRANTURI

Începînd cu luna ianuarie 2009, și-a început activitatea Centrul Proiecte Internaționale (CPI), creat în conformitate cu prevederile Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, în calitate de instituție auxiliară a Academiei de Științe a Moldovei (AȘM). Scopul CPI este de a promova și coordona implementarea programelor bilaterale în sfera științei și inovării inițiate în baza Acordurilor de colaborare internațională încheiate între AȘM și diverse organizații internaționale partenere.

În anul de referință, CPI a organizat o serie de concursuri bilaterale lansate împreună cu următoarele organizații:

① Ministerul Educației și Științei al Ucrainei (21 ianuarie – 20 martie 2009)

În conformitate cu Protocolul privind planificarea tematicii și a termenelor de desfășurare a concursului comun a cercetărilor științifice fundamentale dintre Ministerul Educației și Științei al Ucrainei și AȘM pentru perioada 2009-2010, semnat la data de 2 decembrie 2008, a fost anunțat concursul anului 2009 pentru finanțarea cercetărilor fundamentale, ce prezintă interes comun pentru ambele părți, în domenii științifice, precum: (1) biomedicina, farmaceutica, protecția și întărirea sănătății; (2) biotehnologiile agricole, fertilitatea solului și securitatea alimentară; (3) nanotehnologiile, industria inginerescă, noi materiale chimice și substanțe; (4) sporirea eficienței și asigurarea securității complexului energetic; și (5) științele economice și umanistice.

La concurs au fost înaintate 73 propuneri, fiind susținute 17 proiecte. Suma alocată pentru un proiect din partea Moldovei este de 150 mii lei.

② Fondul Științific Umanitar din Federația Rusă (23 martie - 30 aprilie 2009)

În baza acordului dintre AȘM și Fondul Științific Umanitar din Federația Rusă cu privire la organizarea concursului comun al proiectelor științifice, încheiat la 23 ianuarie 2009, a fost anunțat un concurs de proiecte de cercetare pentru perioada 2009-2010 în următoarele domenii: (1) istorie, arheologie, etnografie; (2) economie; (3) filosofie, sociologie, politologie, drept, scientologie; (4) filologie, arhitectură și artă; și (5) studiul complex al omului, psihologie, pedagogie, probleme sociale ale medicinei și ecologiei omului.

La concurs au fost înregistrate 24 propuneri de proiecte, dintre care au fost susținute 8 proiecte. Proiectele au fost activate la 1 iulie 2009, cu o perioadă de derulare de pîna la 18 luni. Costul unui proiect nu depășește suma de 100 mii lei pentru întreaga perioadă de derulare a proiectului.

③ Fondul Republican de Cercetări Fundamentale din Belarus (31 martie – 22 iunie 2009)

În baza acordului între AȘM și Fondul Republican de Cercetări Fundamentale din Belarus (FRCFB), semnat la 3 mai 2007, și a Protocolului privind planificarea

concursului comun pentru anul 2009, semnat la 23 ianuarie 2009, a fost lansat concursul de proiecte de cercetare în domeniile științelor reale și exacte pentru anul 2010. La concurs au fost înregistrate 37 propunerii de proiecte, rezultatele concursului urmând să fie anunțate în martie 2010. De menționat că în 2009, s-au derulat 16 proiecte comune moldo-belaruse, selectate din 32 de propunerii de proiecte depuse la primul concurs anunțat de către AŞM și FRCFB în 2008.

4 Ministerul Federal al Educației și Cercetării al Germaniei (25 mai – 10 iulie 2009)

În baza Memorandumului de Intenții privind cooperarea științifică și tehnologică între AŞM și Ministerul Federal al Educației și Cercetării al Germaniei (BMBF), semnat la Bonn în 14 martie 2008, a fost anunțată cea de-a doua ediție a concursului proiectelor de cercetare moldo-germane, care urmează să fie susținute în anul 2010.

În anul de referință, concursul a finalizat cu înregistrarea a 28 de propunerii de proiecte, față de cele 24 de propunerii depuse în anul 2008. În 2010, la fel ca și în 2009, vor fi susținute 10 proiecte de cercetare moldo-germane, 25.000 euro fiind alocați grupului de cercetare din Germania și echivalentul în lei moldovenești a 10.000 euro – echipei din Republica Moldova.

5 Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică din România (7 noiembrie – 21 decembrie 2009)

Primul concurs de proiecte de cercetare moldo-române a fost anunțat la data de 7 noiembrie 2009, în conformitate cu prevederile Programului de colaborare bilaterală în domeniul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării între Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică din România (ANCS) și AŞM semnat la 23 octombrie 2008.

6 Fondul de Cercetări Fundamentale din Federația Rusă (10 iulie - 3 octombrie 2007)

În anul de referință a fost finalizată implementarea celor 45 de proiecte de cercetare moldo-ruse depuse în 2007, pentru o perioadă de derulare de doi ani. Un nou concurs se află în etapa de negocieri.

Concursurile de proiecte bilaterale sunt inițiate în scopul extinderii colaborării, consolidării relațiilor științifice și implementării realizărilor cercetărilor în domeniile de interes comun, promovării cooperării științifice printr-un efort bilateral între comunitatea științifică din țara respectivă și cea din Republica Moldova, menținerii unui nivel înalt al cercetărilor științifice fundamentale și aplicative, atragerii tinerilor în cercetare, soluționării problemelor stringente ale economiei țării, creării unui mediu favorabil de absorbție a inovațiilor și de valorificare a rezultatelor științifice, organizării manifestărilor științifice, editării monografiilor, stimulării participării cercetătorilor din Republica Moldova în programe și proiecte europene și internaționale, în baza relațiilor stabilite în cadrul proiectelor bilaterale.

În acest context, menționăm că se dă prioritate proiectelor științifice cu un potențial înalt de finanțare ulterioară în programele europene de cercetare, în special în Programul Cadru 7 al Comunității Europene pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (2007-2013).

3.2. ACORDURI DE COLABORARE TEHNICO-ŞTIINȚIFICĂ ÎN VIGOARE

- 1.** Acord de colaborare științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia de Științe a Poloniei, semnat la 29.05.1991.
- 2.** Acord de înființare a Asociației Internaționale a Academilor de Științe, semnat la 23.09.1993.
- 3.** Acord de colaborare între Academiile de Științe a Moldovei, a Ucrainei și Belarus, semnat la 15.12.1993.
- 4.** Acord de colaborare între Academia de Științe a Moldovei și Societatea Regală din Londra, semnat la 22.06.1995.
- 5.** Acord de colaborare între Academia de Științe a Moldovei și Academia Națională de Științe a Ucrainei, semnat la 1996.
- 6.** Acord de colaborare științifică între Academia de Științe a Ungariei și Academia de Științe a Moldovei, semnat la 11.07.1996.
- 7.** Acord de colaborare științifică între Academia de Științe a Moldovei și UNESCO, semnat la 15.05.1998.
- 8.** Acord de colaborare științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia de Științe a Bulgariei, semnat la 29.05.2002.
- 9.** Acord de colaborare științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia Națională de Științe a Republicii Belarus. Protocol la Acordul de cooperare, semnat la 10.02.2003.
- 10.** Acord de colaborare tehnico-științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia de Științe a Rusiei. Protocol la Acordul de cooperare, semnat la 18.05.2004.
- 11.** Acord de colaborare științifică și tehnică între Academia de Științe Agricole din Rusia și Academia de Științe a Moldovei pentru anii 2004-2009, semnat la 12.10.2004.
- 12.** Acord de colaborare științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia Română, semnat la 17.01.2005. Protocolul de aplicare a Acordului de colaborare științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia Română, semnat la 17.01.2005.
- 13.** Acord de colaborare tehnico-științific între Academia de Științe a Moldovei și Fondul de Cercetări Fundamentale din Rusia, semnat la 18.03.2005.
- 14.** Protocol de colaborare științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia de Științe a Poloniei pentru an. 2006-2008, semnat 04.2005.
- 15.** Convenție de colaborare tehnico-științifică pentru perioada 2005-2007 între Academia de Științe Agricole și Silvice „Gheorghe Ionescu-Șișești” din România și A.S.M., semnată la 31.05.2005.

- 16.** Acord de colaborare între Fondul Științelor Umanitare din Rusia și Academia de Științe a Moldovei, semnat la 02.06.2005.
 - 17.** Acord de colaborare tehnico-științifică între Academia de Științe Agricole din Ucraina și Academia de Științe a Moldovei, semnat la 15.07.2005.
 - 18.** Acord de cooperare între ASM și Academia de Științe și Arte din Muntenegru, semnat la 27.01.2006.
 - 19.** Protocol la Acordul de colaborare științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia de Științe a Ungariei pentru anii 2006-2009, semnat la 26.06.2006.
 - 20.** Acord de colaborare științifică dintre Academia de Științe a Moldovei și Fundația Civilă de Cercetări și Dezvoltare din SUA (CRDF), semnat la 30.09.2006.
 - 21.** Acord între Academia de Științe a Moldovei și Centru științific de sud al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei, semnat la 09.10.2006.
 - 22.** Convenție de colaborare tehnico-științifică pentru perioada 2006-2010 între Academia de Științe a Moldovei, Academia de Științe Agricole și Silvice „Gheorghe Ionescu-Șișești” din România și Academia de Științe Agricole a Ucrainei, semnată la 17.11.2006.
 - 23.** Protocol cu privire la modificarea și completarea Acordului de colaborare tehnico-științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia de Științe a Rusiei de la 18.05.2004, semnat la 27.11.2006.
- 2007**
- 24.** Acord de colaborare între Academia de Științe a Moldovei și Fondul republican de cercetări fundamentale din Belarus, semnat la 3 mai 2007.
 - 25.** Acord de colaborare tehnico-științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia Națională de Științe a Azerbaidjanului, semnat la 18 iunie 2007.
 - 26.** Acordul suplimentar nr. 3 la Acordul de colaborare tehnico-științifică între Academia de Științe a Moldovei și Fondul de cercetări fundamentale din Rusia din 18.05.2005, cu privire la condițiile și termenele desfășurării concursurilor proiectelor mixte privind organizarea seminarelor științifice, semnat la 10 iulie 2007.
 - 27.** Acordul suplimentar nr. 2 la Acordul de colaborare tehnico-științifică între Academia de Științe a Moldovei și Fondul de cercetări fundamentale din Rusia din 18.05.2005, cu privire la condițiile și termenele desfășurării concursurilor proiectelor mixte de cercetări fundamentale, semnat la 10 iulie 2007.
 - 28.** Acord de colaborare tehnico-științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia de Științe a Turciei, semnat la 5 octombrie 2007.
 - 29.** Acord de colaborare tehnico-științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia Națională de Științe a Chinei, semnat la 28 noiembrie 2007.
 - 30.** Acord de colaborare științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia de Științe din Austria, semnat la 17.12.2007.

2008

31. Memorandumul de intenții privind cooperarea științifică și tehnologică între Ministerul Federal al Educației și Cercetării din Germania și A.Ş.M., semnat la 14.03.2008.
32. Acordul de colaborare tehnico-științifică între AŞM și Academia Agricolă din Republica Bulgaria, semnat la 22. 05.2008.
33. Acordul de colaborare științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia de Științe din Republica Cehă, semnat la 20.09.2008.
34. Program de colaborare bilaterală în domeniul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării între Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică din România și A.Ş.M., semnat la 23.10.2008.
35. Protocolul privind planificarea tematicii și a termenilor de petrecere a concursului comun a cercetărilor științifice fundamentale dintre Ministerul Educației și Științei al Ucrainei și Academia de Științe a Moldovei pentru perioada 2009-2010, semnat la 02.12.2008.

2009

36. Protocol adițional la Acordul de colaborare științifică între Academia Națională de Științe din Belarus și Academia de Științe a Moldovei, semnat la 22.01.2009.
37. Acordul între Academia de Științe a Moldovei și Fondul Științific Umanitar din Federația Rusă cu privire la efectuarea concursului comun al proiectelor științifice, Regulamentul cu privire la organizarea concursurilor comune de proiecte științifice ale AŞM și ale Fondului Științific Umanitar din Federația Rusă, semnat la 23.01.2009.
38. Protocolul privind planificarea tematicii și a termenilor de petrecere a concursului comun a cercetărilor științifice fundamentale dintre Fondul republican de cercetări fundamentale din Belarus și Academia de Științe a Moldovei pentru anul 2009, semnat la 23.01.2009.
39. Protocol de colaborare științifică între Academia de Științe a Moldovei și Academia de Științe a Poloniei pentru an. 2010-2012, semnat la 09.12.2009.

3.3. ACORDURI DE COLABORARE ȘI PARTENERIAT ÎN DOMENIUL INOVĂRII, SEMNATE ÎN 2009

Pe parcursul anului 2009 o atenție sporită a Agenției pentru Inovare și Transfer Tehnologic a fost centrată pe dezvoltarea relațiilor naționale și internaționale, fiind încheiate și semnate acorduri de colaborare și parteneriat, precum:

- 1** Acordul de colaborare între Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic și Organizația de consultanță și management al proceselor de inovare și transfer tehnologic „ARETAO” din New Hampshire, SUA.

Acordul respectiv prevede organizarea trainingurilor de către „ARETAO” în vederea planificării, implementării și managementul proiectelor de inovare și transfer tehnologic, organizării și dezvoltării bussinesului inovațional, instruirii forței de muncă, identificării partenerilor și a experților străini pentru examinarea posibilităților de aplicare la proiectele transfrontaliere, organizării marketingului inovațional, informării privind accesul producătorilor produselor inovative autohtone pe piețele internaționale.

- 2** Acordul de colaborare între Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic și Camera de Comerț Italiano-Moldavă

Acordul prevede colaborarea și consolidarea legăturilor multilaterale în domeniul dezvoltării proceselor de inovare și transfer tehnologic, tehnologiilor noi și a activităților de inovare, precum și promovarea colaborării în domeniile de interes reciproc.

Sarcinile de bază ale colaborării în cauză constau în: crearea unor condiții favorabile pentru schimbul de tehnologii noi dintre instituțiile științifice rezidente ale statelor celor două părți ale prezentului acord; schimbul de idei și informații în domeniile de interes comun, precum și asigurarea condițiilor reciproc avantajoase de organizare în cadrul programelor și direcțiilor prioritare aprobate de părți; colaborarea în alte domenii de interes comun.

- 3** Acordul de colaborare între Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic și Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Republica Moldova

Obiectul prezentului Acord reprezintă stabilirea unei colaborări durabile și de succes între Parteneri în vederea susținerii dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova, prin promovarea dialogului public-privat, facilitarea conexiunii dintre mediul academic și cel de afaceri.

- 4** Acordul de colaborare cu Centrul Republican de Transfer Tehnologic din Belarus

Scopul acestui acord este cooperarea multilaterală pentru creșterea procesului de dezvoltare a inovării și transferului tehnologic. În baza acestui acord părțile vor face schimb de experți, vor participa în proiecte și programe comune, se vor susține

reciproc pentru a ridica nivelul abilităților și competenților prin organizarea de instruiri comune pentru angajați și vor participa la conferințe internaționale și alte evenimente organizate de ambele părți.

5 Memorandumul de colaborare cu Agenția de Stat pentru Investiții și Inovații din Ucraina

Scopul prezentului Memorandum este stabilirea direcțiilor practice de colaborare pentru dezvoltarea unor relații durabile de afaceri între Părți, stabilirea procedurii de colaborare, care va contribui la realizarea obiectivelor comune ale Ucrainei și Republicii Moldova în sfera inovațională.

Pentru atingerea scopului stipulat în prezentul Memorandum, Părțile în limita competențelor sale și în corespondere cu legislația Ucrainei și Republicii Moldova vor contribui la:

- » dezvoltarea relațiilor reciproce între partenerii săi de afaceri;
- » susținerea intereselor și posibilităților economice, sociale și de altă natură ale producătorilor ucraineni și moldoveni;
- » elaborarea și realizarea proiectelor în domeniul inovațiilor;
- » dezvoltarea relațiilor de parteneriat pe termen lung în domeniul cercetărilor științifice, producției și transferului tehnologic;
- » atragerea investițiilor în sfera inovațiilor;
- » participarea reprezentanților săi la conferințele științifico-practice, seminare, foruri de afaceri, simpozioane, traininguri și alte evenimente, care prezintă interes comun și corespund cu scopul prezentului Memorandum.

În plus, colaborarea în cadrul prezentului Memorandum presupune aplicarea experienței internaționale în domeniul comercializării rezultatelor activităților științifice, tehnico-științifice și inovaționale, precum și schimbul de experiență în vederea creării sistemului inovațional, dezvoltării infrastructurii inovaționale și asigurării dezvoltării potențialului inovațional al regiunilor.

Pentru eficientizarea activității internaționale în sfera inovării din Republica Moldova, Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic, de comun acord cu Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova și Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Republica Moldova pregătesc propunerea către Comisia Europeană, pentru a accesa baza de date oferită de Enterprise Europe Network (EEN). Rețeaua EEN oferă informații și suport pentru afaceri atât în statele membre ale Uniunii Europe cât și în afara acestui spațiu. Scopul Enterprise Europe Network este de a ajuta întreprinderile mici și mijlocii să își dezvolte potențialul de inovare și să le sensibilizeze cu privire la politicile Comisiei Europene. Având peste 600 de puncte de Contact și 3000 de angajați cu experiență, EEN este cea mai largă rețea din Europa care oferă servicii de informare și consultanță pentru întreprinderi. Pe parcursul perioadei menționate s-a obținut suportul organizației PRAXI/HELP-FORWARD din Grecia pentru a susține, direcționa și rectifica aplicarea la EEN.